

Teabeleht

JUHATUS TEATAB

Juhatus 13. aprilli istungil

* volitati peadirektorit allkirjastama koostöölepingut Eesti Filmi Sihtasutusega.
(vt. ka lk. 6)

TURVATÖÖ NÄDALAARUANNE

12. - 18. aprill

14.04 ajavahemikus 1.50 - 2.25 olid avatud ruumide uksed G1-206, G4-219, F5-501 ja F5-508 uksed. Ruumis G4-403 oli lahkudes jäänud kustutamata valgustus.

16.04 ajavahemikus 0.30 - 0.55 oli avatud ruumi G1-222 uks. Ruumis F5-502 oli lahkudes jäänud kustutamata valgustus.

17.04 ajavahemikus 3.00 - 3.30 ajal olid avatud ruumide G1-206, F5-501, F5-508 ja G3-217 uksed.

18.04 kell 3.30 oli avatud ruumi F3-402 uks.

Margus Alamets, Esindusgrupi turvajuht

7. aprillil toimus Eesti Televisioonis emakeelepäev. TEABELEHT jätkab (vt. TL nr. 21) emakeelepäeval peetud ettekannete avaldamist.

Seekord:

Uno Liivaku TÄHELEPANEKUID EESTI TELEVISIOONI KEELEKASUTUSEST (lk. 2-4).
Lisa järgmises lehenumbris.

Veel: EESTI TELEVISIOONI VAADATAVUS MÄRTSIKUUS (lk. 5), SAADETE RETSENSIOONID ja muud teavet.

TEABELEHTE küsi
SEKRETARIAADIST

KALLID "MÖMMI"-SAATE TEGIJAD!

Lastelavastuse "Mõmmi aabits" salvestused on lõppenud. Lavastuse tegijad on oma töö lõpetanud.

Tahaksin omalt poolt tänada kõiki "Mõmmi aabitsa" tegijaid, kes koos minuga seda tööd tegid.

Suureks abiks olid väsimatu, alati heatujuline Ahti Tubin (Kuidas ta küll suudab!), tudengist administraator Kadri, valgustajad eesotsas Jüri Hindremäega.

Väga hea koostöö oli meil rekvisiitor Signe Kaljulaidiga. Ma võisin alati kindel olla, et kõik asjad on kohal, korras ja pärast ka ära koristatud. Aitäh!

Täna režissöör Karin Nurme, kes sarja alustas. Kõige suurema tänu olen ma võlgu aga režissöör Maarika Laurile kes keset sarja võttis töö üle ning mitte ainult ise ei tulnud

sellest auga välja, vaid pani ka teised teistmoodi tööle. Mitte igaüks ei suuda panna soliidse staažiga operaatorit töötama erinevalt sellest, millega too on harjunud. Maarika tegi kõvasti tööd. Arutasime ja proovisime kõik käigud läbi, ja kui pildis oli mingigi dünaamika, siis oli see Maarika Lauri teene. Oli fantastiline töötada koos sellise loomulise inimesega!

Viimased kaks salvestust olid eriti rängad. Kuna näitleja Indrek Sammul sai võttele tulla alles kell 23.30, sest tegi peaproove Linnateatri lavastusega "Kuritöö ja karistus", lõppesid võttepäevad kaks päeva järjest kell kaks öösel. Kui ma päeval enne salvestust mainisin Toomas Tuulele, et öösel oleks võimalik pildistada viimaseid stuudiokaadreid "mõmmidest", siis alati naeratav Toomas ütles, et loomulikult tuleb. Ta oli mõlemal ööl studios pildistamas.

Loodan väga, et keegi teatrikriitik arvustaks ka näitlejate tööd, mis minu arvates oli suurepärane; keegi võiks tähele panna ka kujundust, milles see kõik toimus...

*Gunta Randla
"Mõmmi aabitsa" kunstnik*

"Mõmmi aabitsa" teemal loe ka: Villem Valme, Sõda "Mõmmi aabitsa" ümber. Nädal, 15/1999.

Uno Liivaku: TÄHELEPANEKUID EESTI TELEVISIOONI KEELEKASUTUSEST

ETV-laste keelekasutusel on tohutu mõju. Neid inimesi, kes suudavad keelenähtustesse arvustavalt suhtuda, on ju tühiselt vähe. Enamik teie vaatajatest arvab, et see mis Eesti Televisioonist kostab, on tingimata õige. Nad peavad õigeks ka seda, mis on vale.

Oma ettekandes ei viita ma nimedele, sest neid, kellele tuleks viidata, siin saalis niikuinii ei ole. Arvan ka, et õige keelekasutuse eest vastutab Eesti Televisioon kui institutsioon, mitte keegi Jüri või Jaan, Mall või Mari, kes ütles valesti. Ainult ETV saab oma töötajatele esitada nõudmise, et nad valdaksid korrektselt oma emakeelt.

Vaba eneseväljendusoskus on üldse kaunis haruldane. Imelik, aga tõsi. Kui tahate selle kohta kinnitust saada, kuulake mõnikord pärast kella 11-seid Kuku Raadio uudiseid "Pressiklubi". Seal esinevad kirjutavad ja kõnelevad ajakirjanikud. Ja kõik on ühtviisi hädas oma mõtte väljendamisega. Seda võiks rahumeeli nimetada ka kokutajate klubiks. Huvitaval kombel ei ole teistest paremad ka need ETV-lased, kes seal esinevad.

Mida peaks oskama inimene, kes läheb avalikkuse ette esinema? Ta peaks oskama vabalt mõtteid väljendada ja keelt teadlikult kasutada. Teadlikult on võimalik keelt kasutada aga ainult siis, kui inimene teab, millest ta lähtub.

Kahjuks pean nentima, et paljude heade asjade kõrval levitab ETV ka harimatust. Haritud inimene ju teab, mida ta ei tea, ning teab ka seda, kust ja kuidas teada saada. Vahel tundub mulle ka, et asi on lihtsalt töösse suhtumises: tühja mul on vaja mõnda nime uurida või keeleseika vaadata, palk jookseb, honorari makstakse.

Kõige ilmekamalt tuleb selline suhtumine välja koha- ja isikunimedede kasutamisel. Muidugi võib juhtuda, et esineja ei tea mõne kolkaküla nime, kuid suured linnad, tuntud geograafilised nimetused, vähemalt riikide nimed võiksid õiged olla.

Näited:

Rooma ehitis *Colosséum*, Itaalia kuulus veinipiirkond *Chianti* /Kianti/, Šveitsi linn *Luzern* /Lutsern/, Šveitsi kuulus kuurort *Davós*.

Väidetakse et Euroopas olevat Lääne-Tiroolid, kuid niisugust mäestikku ei leia kuskilt. Kasutatakse ka vale mitmust - **Balkanid** - kui mitu neid siis on? Suusahüppe maailmarekordeid püstitati *Planica* /Planiitsa/ suusahüppemäel (ETV-s *Plánica*).

ETV spordireporterid olid kohal, kui Kristina Šmigun sai oma esimese maailmakarika võidu. ETV-s väidetakse, et see koht oli *Nove Mesto* (õige: *Nóve Mjesto*). Häälusel *Mesto* ja *Mjesto* on vahe umbes niisugune nagu lausetes: mees tegi pattu või mees tegi patju. Poola kuurort ei ole *Zákopane*, vaid on *Zakopáne*, Venemaa linn ei ole *Jahróma*, vaid on *Jáhrroma*. Eesti saar ei ole saksa keeles mitte *Ösel*, vaid on *Öösel*. Etioopia pealinn ei ole mitte *Addis Abéba*, vaid *Áddis Ábeba* (rõhud esimesel silbil). Küprose pealinn ei ole *Nikosiia*, vaid on *Nikósia*. Mehhiko pealinn on *Mexico* (häälus: *Mehhiko*), ETV-s väidetakse see olevat *Mexiko-City*. See on sama, mis kinnitada, et Itaalia pealinn on *Rim* või Kreeka pealinn *Afinõ*. Kummalisi lugusid juhtub Tallinnaga. Tallinna saksakeelne nimi *Reval* hääldeb *Reeval*, ETV-s kõlab aga *Réval*. Oma linna võiks ikka teada!

Riikide nimed tekitavad segadust.

Õige on *Usbekistán*, *Tadžikistán* (rõhk lõpus). Briti kuningriiki ei ole olemas, on Suurbritannia ja Põhja-Iirimaa Ühendatud Kuningriik. Kummaline ühendus on *Kopenhagen Open Iõupen*, pool sellest on eesti keeles, võistluse nimi aga inglise keeles.

Mul on väga kahju, et minult on võetud mu kodumaa. Minu kodumaa on Eesti, ETV-s kasutatakse peaaegu eranditult **Eestimaad**. Eestimaa oli Eesti põhjaosa, mis sai nimeks *Estland* seetõttu, et see langes kokku tolaaegsete valitsejate - sakslaste ja rootslaste kõnepruugiga. Sealt võeti vene keelde: *Estljandskaja Gubernija*.

Lõunapoolne Eesti koos põhjapoolse Lätiga oli Liivimaa. Vaid enne Eesti esmakordset iseseisvumist kandis kogu Eesti ala umbes ühe aasta jooksul nime Eestimaa. Eestimaa Päästmise Komitee kuulutas aga välja Eesti Vabariigi. See säilis laulva revolutsioonini, siis selgus, et internatsidele Eesti ei kõlvanud, eestlased nad ei olnud, venelased nad ei tahtnud olla ning siis mõeldigi välja: eestimaalased. Et eestimaalased pidid kusagil elama, siis saigi sellest paigast Eestimaa. Väidan, et need kes tarbetult kasutavad sõna Eestimaa, levitavad internatside ideoloogiat.

Neid näiteid on palju:

Eestimaa on paksu lund täis. Sa oled ainuke täht Eestimaal. Iluuisutamine on Eestimaalt kadunud. Tere hommikust, Eestimaal! Inimesed, kes Eestimaale on au ja kuulsust toonud... Eestimaa on see maa, kus me elame.

Eestimaa on olemas, seda tarvitatakse luuletustes, värsimõõdu huvides või ka pidulikel puhkudel, kui seda tahetakse stiililiselt esile tõsta. Aga Eesti jäägu Eestiks!

Parem pole lugu isikunimedega.

Kergejõustikuvõistlusi jälgides mõtlen, et eelvõistlustel ettetulevad nimed pole nii tähtsad - nad tulevad ja sageli kaovad. Kuid lõppvõistluses osalejaid, 8 nime kõigest, võiks ju teada. Medalisaajaid, 3 nime võiks teada! Lõppude lõpuks olgu maailmameistri nimi õige! Need eksimused ei ole sugugi mitte ainult sporditoimetuse eksimused.

Nimedel võib olla ka mitu õiget kuju.

Näiteks kui Saksamaa juudi perekond *Kissinger* läks elama Ühendriikidesse, siis sai sellest perekonnast häälde järgi *Kissindžer*.

Vene suusataja *Botvínov* läks elama Austriasse ja on nüüd kindlalt *Bótvinov*. Ühe autasu kätteandmisel kuulsin, kuidas kohalik diktor ütles, et ta on seal nüüd *Míchael Bótvinov* (mitte *Mihail*) Ma arvan, et see on õige, sest ta on selle riigi kodanik ja selle riigi keele järgi ka hääldatakse.

Prantslannast mäesuusataja ei saa olla

Masnáda, ta on *Masnadá* (prantsuse keeles rõhk viimasel silbil) niisamuti nagu tuntud moelooja *Cocó Chanél* (rõhk viimasel silbil). Jalgpallur *Petit* hääldatakse aga prantsuse keeles *Ptii*.

Saksa laskesuusataja *Zellner* hääldatakse saksapäraselt *Tsellner*, Austria suusataja *Maria Theurl* aga *Toirl*, Tšehhi suusataja *Neumannova* nimel on rõhk esimesel silbil ning teda ei hääldata balti-saksapäraselt *Nöimanova*, samuti on rõhk esimesel silbil - *Hávrancikova*. Soomlane on *Isometsä*, mitte *Isometsa*. Eestlane on *Hans H. Luik*, mitte *Hans Hašš Luik*.

Ka eesnimi on inimese nimi ja tuleb hääldada nii nagu päritolumaa keelereeglid seda nõuavad.

Norra naissuusataja *Guri Knotten* hääldatakse *Güri Knutten*, *Odd-Björn - Udd Björn*, islandlane *Jon Magnusson* on eesnimed *Joun*, eesnimed *Venus* ja *Serena - Vinus* ja *Sirina*, Poola marssali *Jósef Pilsudski* eesnimi loetakse *Jusef*. Meie *Pitka* ja *Laidoner* on aga eesnimed *Johan*. Sakslane *Michael von Grünigen* ei saa olla inglispärane *Maikl*.

Nii jõuame nähtuseni, millele ma ei oska õiget nime anda. ETV-s nimetatakse seda toimetamiseks, vähemalt nii on ekraanilt lugeda. Vahel on toimetaja see inimene, kes ise saates kogu aeg esineb, vahel me toimetajat ekraanil ei näe, mõnikord pole toimetajat üldse nimetatud. Igatahes ei ole ma suutnud selgusele jõuda, mida toimetamine tähendab.

Näited:

* Ühes ja samas saates kasutavad 2 saatejuhti erinevat hääldust: üks ütleb *Vanessa Mae*, teine *Vanessa Mei*.

* Saate eel ütleb diktor *Willi Klaas*, reporter aga *Klääs*.

* Saate teadustuses öeldakse *Pügmalion*, kaks saatejuhti jätkavad: üks ütleb *Pügmalion*, teine *Pigmalion*. Eesti Entsüklopeedia annab häälduseks *Pügmalion* (rõhk i-l).

* AK-s öeldakse *Simák*, sellele järgnev spordisaade aga *Simák*.

* AK diktor ütleb *Tšernóbõl*, intervjueritav teab aga, et on *Tšernobõl* (õige).

* Diktor ütleb *Ilon Wikland*, saatejuht *Viikland*.

* Diktor hääldab *Firenze* õigesti - *Firentse*, filmile pealelugeja aga poole tunni kestel *Firense*.

* Diktor ütleb *šimpansid*, kohe järgnevas saates aga räägitakse *šimpánsidest* (õige).

* Diktor räägib umbusaldus-hääletusest, reporter usaldus-hääletusest.

* Kord öeldakse saates SKP, seejärel aga samas saates sisemajanduse kogutoodang. so. SKT.

* Ühel laupäeval võis kuulda teavet, et 1999. a. kõige põnevam sündmus toimub eeloleval laupäeval. Tegelikult kuulsime seda samal laupäeval, kui sündmus, Eesti eurolauluvõistlus, toimus.

* Kell 18.00 ütleb AK, et kanderakett põkkus Miriga kolmveerand tundi tagasi, kell 21.00 edastatakse täpselt sama teade - ja ikka põkkus kanderakett Miriga kolmveerand tundi tagasi.

* Vene kriisi ajal teatati kell 18.00 AK-s, et üks suur ettevõtte suletakse tunni aja pärast, kell 21.00 räägiti ikka veel, et see ettevõtte suletakse tunni aja pärast.

Nende näidete taustal küsin ma jälle - **mida tähendab sõna "toimetamine" Eesti Televisioonis?**

ETV keel on täis võõrmõjusid. Kui inimene avalikkuse ees esineb, peab ta teadma, kas ta tahab rääkida korrektset või võõrmõjulist eesti keelt.

Üks ETV saatejuht, soovides rääkida jõulumeeleolust, ei suutnud selleks kuidagi leida õiget sõna. Küll tuli talle meelde "tunnelma", siis "feeling" ning lõpuks pahvatas: "Eesti keel on nii segatud, et võib kõigest rääkida kõikides keeltes." See ei olnud otsesaade, selle hüüatuse oleks võinud välja löigata, kui saatejuht või toimetaja ei oleks arvanud, et nii peabki olema.

Ühe filmi subtiitrites võis lugeda: *rasedad delfiinid*. Sõna "pregnant" inglise keeles käib niihästi naise kui lehma kohta, kuid meil on kombeks *tiinust rasedusest* eraldada.

Ma ei saa aru, mis asi on *Kuuba* või *Tšehhi rahvusrekord*, *Hiina*

rahvusvaluuta, *Brasiilia rahvuslik koguprodukt*. Millise rahvuse oma see võiks olla, kui Brasiilias on tohutul hulgal erinevaid rahvusi? Õige: *Kuuba* või *Tšehhi rekord*, *Brasiilia rahva kogutoodang*.

Või kuidas saada aru väitest: *Kogu maailm kaitseb oma rahvuslikku turgu*. Mis asi on rahvuslik turg?

Näide AK-st: *Primakov reetis oma riigi rahvuslikud huvid*. Missugused on vene riigi rahvuslikud huvid? Teate ise, kui palju rahvusi seal elab. Õige oleks öelda: *Primakov reetis Vene riigi huvid*.

Inglise keele mõjul ei tarvitata ETV-s ega ka teistes telekanalites enam eesti keelele nii iseloomulikke täisminevikku, vaid eelistatakse lihtminevikku.

Soome mõjude näiteks on järgnevad väljavõtted:

See on laskumisvõiduline rada.

See on traditsioonides kinni.

Bente Martinsen on maailmameistri tiitlis kinni.

** Hüppevõistlus on alles noor.*

** Peale nii maitsvat välipala...* (Mida soome sõna "välipala" võiks eesti keeles tähendada?).

Ka vene mõjud püsivad endiselt.

Näited:

Sõidetakse ühistranspordiga. (Transpordiga ei saa sõita, transport on tegevus, sõidetakse ühissõidukiga).

Eesti energiasüsteem olevat Venemaa energiasüsteemist lahti ühendatud. (Ju siis pärast lahutatakse kinni!). Vene keeles on küll kasutusel tegusõna /razedinit/, aga see on venelaste asi, kuidas nad oma keeles räägivad.

Minu arvamist mööda on paljude ETV-laste sõnavara üsna pisike, aetakse läbi ikka ühtede ja samade omadussõnadega, neid on põhiliselt kokku 3: tõsine, terav, kõrge.

Emotsioonid on kõrged, keskmised punktid on kõrged, laviinide oht on kõrge; kõrgendatud on kriitika, kõrgendatud on valmisolek (selle asemel võiks öelda ju: *hääreolukord*).

Jõuludeni on jäänud loetud päevad. See on puhas vene keel, eestlane ütleb: *mõni päev, mõned päevad.*

(lõpp pöördel)

ETV 50 VAADATAVAMAT SAADET *

Vaatajaid saate veerandtunni kohta. Eesti elanikud vanuses 12 - 74 a.
3.03.99 - 30.03.99; allikas: *BMF Gallup Media* päevikuuring

Saade	Eetri-x	Rtg %	Rtg (*000)	+/- **
Õnne 13	4	26,3%	308	- 6
Reisile sinuga	4	25,9%	303	- 30
Aktuaalne kaamera	4	24,3%	284	- 21
Kuulus või kummaline?	3	23,2%	272	- 32
Aktuaalne kaamera. Ilm	24	22,8%	267	- 7
Palju õnne, Lennart Meri!	1	21,3%	249	-
Tähed muusikas	2	21,3%	249	+ 19
Keskkonnauudised	4	17,8%	208	- 26
7 vaprat	4	17,2%	201	- 11
Klaver põõsas	4	17,0%	199	+ 14
Brauser	2	16,9%	198	- 38
Hommiku TV	4	16,1%	189	- 33
Loodus lähivaates	2	16,1%	188	-
Suusat. MK etapp Falunis	2	15,8%	185	-
Brauser-Eri	1	15,3%	179	-
Suusat. MK etapp Oslo/Holmenk. (h)	1	14,5%	169	-
Kaks takti ette	2	14,2%	166	- 10
Avatud toimik	4	14,0%	164	-
Mr. Bean	2	13,1%	153	- 16
Suusat. MK etapp Oslo/Holmenk.	2	13,0%	151	-
Suusat. MK etapp Lahtis 15:30	1	12,9%	150	-
Lahti suusamängud	1	12,9%	150	-
Kuldõige	3	12,8%	150	- 19
Beverly Hills 90210	5	12,5%	146	- 19
Õhtune ekspress	2	12,4%	145	- 27
Suusat. MK etapp Falunis (p)	2	12,4%	145	-
Pooltund kõigile	2	12,3%	143	- 18
Sport Sport Sport	4	12,2%	143	+ 2
Liikluspeegel	1	11,8%	138	-
Meestemaailm	3	11,8%	138	- 2
Lõpuks ometi	1	11,7%	137	-
Lassie	1	11,6%	135	- 20
Sõda Euroopas	1	11,0%	129	-
Valimisstudiod	3	11,0%	128	-
Sisekergej. MM Jaapanis 11:15	1	10,6%	123	-
Suusat. MK etapp Vantaas	1	10,4%	122	-
Teateid tegelikkusest	4	10,4%	121	-
Teatripäevapidu Tallinna Linnateatris	1	10,4	121	-
Insider	2	10,2%	119	-
Topelttosin	4	9,6%	112	-
Käib ja kummitab	4	9,3%	109	-
Telef. Öine navigatsioon	1	9,2%	108	-
Osoon	2	9,2%	108	-
National Geographic tutvustab	2	9,1%	106	-
Suusat. MK etapp Lahtis 18:15	1	8,9%	104	-
Suusat. MK etapp Lahtis 19:00	1	8,7%	102	-
Sport	4	8,7%	101	- 47
Kuldsed kuuekümnendad	1	8,7%	101	-
Väike maja preerias	3	8,6%	101	-
65 aastat vaikiva ajastu algusest	1	8,6%	101	-

* jätksaadete puhul on arvestatud vastava saate vaatajaskonna suurus kõigi eetrikordade keskmisena;

** +/- (*000) vaatajat võrreldes veebruarikuuringuga.

(algus lk. 2.-3.)

Kummaline on *minutiline leinaseisak* (Vene keeles: *minuta moltšanija*) eesti keeles öeldakse lihtsalt *leinaseisak*.

Minu mulje järgi ei ole meediakanalid üldse huvitatud, et kuulajad-vaatajad neist aru saaksid. See paistab sellest, milline võõrsõnade vool sealt tuleb. Iga avalikkuses esineja peaks teadma, et kui ta tahab, et temast aru saadakse, siis tuleb rääkida arusaadavalt.

Ühes saates rääkis pensionärist õpetaja, et temalt päriti: Miks sõimatakse meie head presidenti - ikka *karismaatiline* ja *karismaatiline*? Õpetaja küsitles umbes 50 inimest, kellest mitte keegi ei teadnud, mida see sõna tähendab. Lõpuks jõuti järeldusele, et peaks itaalia keelest järele vaatama. Mina olen pakkunud küsijale eesti vasteks - *lummas*.

Vaadeldgem järgmisi näiteid:

* "*Ford*" ostab "*Valio*" sõiduautode *divisjoni*. Mille ta siis ostis? Eesti keeles tähendab *divisjon* sõjaväeüksust.

* *Monofunktsionaalne Puhja alevik*. Kui palju kuulajaid saab sellest aru?

* *Üks esineja küsib: Väga romantiline, on ju? Teine vastab: Absoluutselt.*

* *Siin on üks ansambel, kes on absoluutselt esimest korda ekraanil. Me oleme eetris absoluutselt igal neljapäeval. Mõni ütleb ka absoluutselt.*

* Teatatakse: *Poola farmerid nõuavad... Saaremaa farmerid pole piima maha kallanud. Poolas ja Saaremaalgi pole farmereid, vaid talunikud.*

Võõrsõna kasutades tuleb selle tähendust teada ning ka õigesti häälendada.

Kahjuks ei jätku mul aega, et tutvustada teile kõike, mida ma viimase nelja kuu jooksul ETV-d vaadates kogusin. Selle vaatluse põhjal võin ma aga kindlalt väita, et need, kes ETV ekraanil esinevad, ei ole minu "*Keeles ja kirjanduses*" (1998, nr. 11) avaldatud kirjatükki Eesti Televisiooni keelekasutusest lugenud või peavad seda jobujutuks.

Vahendas Helgi Saar

RETSENSIOONID

Õhtune ekspress (9.04)

Ka seekord oli tõeliselt huvitav probleem - eutanaasia. ... Toimetuse kuulus ära mõlema poole arvamused. ... Ilusad, toredad, noored saatejuhid olid vajalikul kohal üllatavalt ja meeldivalt tõsised. Probleemil peatuti vahest liiga kaua.
* *Märt Milter, Veidi pikk teema. SL, 13.04.*

Teateid tegelikkusest (13.04)

Kui ajakirjanik hakkab kusagil pajatama ajakirjanike raskest tööst, läheb asi kaheksal juhul kümnest aia taha. ... Mitmete hädade all kannatas paraku ka seekordne saade "Teateid tegelikkusest", milles üritati selgust saada, kuidas teevad tööd politseireporterid ja kas nad on juba loomu poolest jõhkardid. ... Olulisim saatest koorunud tõdemus oli ehk see, et teiste kallal toime pandud vägivaldast meelelahutuse otsimine ongi inimloomuses sees ja seega tuleb ajakirjandus vaid (paljude) inimeste soovile vastu. Paraku oli see ennegi teada, kas tasus sellest veel saadet teha.

* *Tambet Kaugema, Isa oli mul politseireporter Chicagos. PM, 15.04.*

Sajandi tähtsündmusi. Tähelend (13.04). Kohtuarstid (13.04)

Eesti Televisiooni Inglismaalt sisse ostetud dokumentaalsari köidab põhjalikkusega. ... Juri Gagarinist rääkiv dokumentaalfilm esindas sedapuhku parimat taset. ... Enne "Tähelendu" oli pooletunnine dokfilm "Kohtuarstid", mis räägib kuritegude avastamisest moodsa teaduse võtete abil. Põnev ameerika dokumentaalsari on kergesti vaadatav ja annab rohkesti väärt teadmisi tänase päeva teaduse saavutustest. Juri Gagarin koos "Kohtuarstidega" moodustas väärt bloki, mis võis julgelt konkureerida teiste kanalite mängufilmidega.

* *Andres Laasik, Juri Gagarini tähelend teleekraanil. EPL, 15.04.*

... filmi ("Tähelend") pilkukammitsev magnetiline jõud peitub ... teemavalikus ja teostuses. ... filmi Mark Soosaar oma soovitus-saatesse arvatavasti ei võtaks, sest tal on näidata palju autori-kesksemaid visuaalseid teoseid, millel on ühtlasi kunstiline väärtus. Nendega võrreldes on "Tähelend" ... käsitöö. Kui aga käsitööd teha põhjalikult ja nutikalt ning kasutada on ka suur raha, on tulemus igati vaatamisväärne.

* *Raimu Hanson, Korralik käsitöö hoiab pilgu kammitsas. PM, 16.04.*

Muusika saates

"Tere hommikust" (14.04)

14. aprilli hommikul (saatejuht Katrin Viirpalu) näidati ETV-s muusikavideot, mis propageeris vägivalda, enesetapjaid ja tagumikunäitajaid. See on kohutav, kui madalale on langenud ETV tase. Väga harva näeb eesti lauljaid. Täielikult puudub huumor. Kui ETV on nii vaene, et ei suuda maksta eesti keeles esinejatele, siis võiks teha pakkumise tasuta esinejatele. Meil on palju häid ansambleid, noori lauljaid, isetegevuslasi, kes esineksid hea meelega eesti keeles. Ilus oleks kuulata laste laulu ja esinemisi. Kuhu on kadunud eesti luule?

* *L. Rund, ETV traumeerib inimesi. SL, 16.04.*

Must habe tahab teada (14.04)

Selgus, et aeg polnud asja rikkunud. See oli tõesti väike vaimne vastuhakk. Võimaluse piires ja natuke üle sellegi. Vägevad mehed, kes selle pooletunnise vaatefilmiga Eesti Telefilmis 1967. aastal kokku panid - Grigori Kromanov, Valdo Pant ja Mati Põldre. Nad valdasid perfektselt Aisopose keelt.

* *Teet Kallas, Aisopos ja telefilm. PM, 14.04.*

Välisilm (15.04)

Ähvardava sõja teemal on tulnud sisukaid saateid, mille hulka võib lugeda ka viimase Eesti Televisiooni välispoliitilise saate "Välisilm". (Saatejuht Aarne Rannamäe. Toim.) ... saade arenes sügavuti. ... Saade tõi õnnestunult Kosovo sõjasündmused Eesti konteksti... Saade andis veenva pildi tänasest karmist maailmast.

* *Andres Laasik, Turmtuld kõigist raudadest. EPL, 16.04.*

7 vaprat

Populaarsest muusikasaatest "Seitse vaprat" on raske loogikat leida, aga küllap just loogikapuudus inimesi tänapäeva kaootilises maailmas teleriekraani ette meelitada suudabki. Väliselt on saatega kõik justkui korras: parimad esinejad valitakse otsehääletusega ... on tegemist demokraatliku riigi demokraatliku telejaama demokraatliku ettevõtmisega. ... Tundub nii, et enamasti valitakse ikkagi esinejate, mitte lugude vahel, ja teismeliste tüdrukute ebajumal Terminaator võib väga halva laulugagi läbi lüüa.

* *Jüri Piirisild, Seitse vaprat ja seitsesada heitlikku kiibitsejat. Pärnu PM, TV Kava, 19.-25.04.*

Aktuaalne kaamera

Ametist tulenevalt (*Tartu maavanem. Toim.*) vaatan kõiki uudistesaaateid. Kõige enam sümpatiseerib AK. See on klassikaline, kindlas raamis ja vormis saade, kust tuleb kvaliteetne uudis.

* *Telekaja. Jaan Õunapuu. ML, 15.04.*

Aktuaalne kaamera ja spordi uudised

Kaks kõva saatevormi on Aktuaalne Kaamera ja spordi uudised. Need on tehtud heal rahvusvahelisel tasemel. (järg lk. 6)

(Algas lk. 5)

Spordisaated küünivad juba isegi maailma tipptasemeni.

* *Telekaja. Vello Lään. ML, 15.04.*

Tähed muusikas

Meelelahutuse poolelt meeldib "Tähed muusikas". Saade on niivõrd kaasakiskuv, et ei tunne eestlast äraagi.

* *Telekaja. Jaan Öunapuu. ML, 15.04.*

Võrkpalliülekanded

Veel häirib, et võrkpalliülekanded on hilisel kellaajal. Kuidas saab siis seda spordiala noortele propageerida?

* *Telekaja. Jaan Öunapuu. ML, 15.04.*

Vahur Kersna

Väga meeldib Vahur Kersna. Ta on isikupärane. Kersna oskab ka tõsisel saates olla humoorikas. Võlub ka see, et Kersna pole pealetükkiv. Võib-olla mõjutab tema hindamisel mind seegi, mis ta raadios hommikuti teeb.

* *Telekaja. Jaan Öunapuu. ML, 15.04.*

Toomas Uba

Meeldib ka Toomas Uba. Räägitagu pealegi ubaismidest, aga mina pean teda oma ala asjatundjaks.

* *Telekaja. Jaan Öunapuu. ML, 15.04.*

Indrek Treufeldt

Indrek Treufeldt suudab hoida head tooni. Ta oskab öelda valusasti nii, et teine ei nutaks, vaid mõtleks öeldu üle.

* *Telekaja. Vello Lään. ML, 15.04.*

Lembitu Kuuse

Meeldib ka Lembitu Kuuse, kes teeb hästi mitte ainult spordi-, vaid igasuguseid saateid. Ta on elurõõmus, ei virise kunagi ega ole sünge näoga.

* *Telekaja. Vello Lään. ML, 15.04.*

Sherlock Holmes

Vaieldamatult on tegemist seriaaliga, mis ületab mäekõrguselt meie telekanalite poolt pakutavate seriaalide keskmist taset ja mille vaatamine ei ole pelk ajaviide. Sarja tasub vaadata ka "õige" inglise keele ka klassikalisest inglise lastetoast pärineva atmosfääri pärast. ... Eelkõige on sarja nõrkus selle vaatajavaenulik venivus.

* *Märt Milter, "Sherlock Holmes" plussid ja miinused. SL, 17.-18.04.*

Ada Lundveri arvamus telesaadetest

Loe: Simo Meinert, Ada Lundveri igatseb Vene filme. Nädal 15, 1999.

Palju õnne!

21. aprill

Aivar Müür

Artur Granström

22. aprill

Jüri Pääro

Rutü Murusalu

Aare Tilk

23. aprill

Virge Hallop

Juri Judanov

Iivi Ulvik

24. aprill

Leelo-Kai Portnova

Hille Sepp

Kaia Häelme

25. aprill

Jaak Lõhmus

26. aprill

Anti Liin

27. aprill

Esta Undo

Maie Kerma

Malle Bucht

Sergei Bogorodski

TEADE

Neljapäeval, 22.04 kell 12.00 toimub ETV koosolekute saalis Eesti Televisiooni ja Eesti Filmi Sihtasutuse vahelise koostöölepingu allkirjastamine. Lepingu eesmärgiks on tõsta filmitootmise ja filmilevi taset Eesti Vabariigis.

Allkirjastamisele järgneval pressikonverentsil tutvustavad osapooled lepingu sisu. Osalevad Toomas Lepp, Tiina Kangro, Mariina Mälk, Eesti Filmi sihtasutuse juhataja Jüri Tallinn, Eesti Filmi Sihtasutuse Ekspertkomisjoni esimees Jaan Ruus, Ekspertkomisjoni liige Jüri Sillart ja Eesti Filmi Sihtasutuse Nõukogu esimees Priit Pärn.

Koolitusosakond tuletab asjast huvitatutele meelde, et veel on võimalus kandideerida osavõtuks 5. - 12. juunini Balti Meediakeskuses (Bornholmil) toimuvast koostööproduktiooni seminarist.

Seminaris osalejatel peab olema kaasa võtta reaalne koostööproduktiooni projekt.

Lähemat infot saate telefonil 4119, Helgi Saar

Teabeleht

Teabeleht on ETV marketingi- ja müügiosakonna väljaanne. Ilmub teisipäeviti.

Vastutav väljaandja: Mariina Mälk - 4200. Toimetus: Heiki Meeri - 4475;

Kaidi Kesamaa - 4113; Annaliisa Sisask - 4189. Paljundatud ETV paljunduses